

سوکایه‌تیکردن به (زاویت‌های) و گلوبه سوره‌کان

یه حیا عومه ریشاوی

نامه‌وئی پاساو بو شیوازی گوتاری که‌نالی (ئەلچەزیره) بھینمه‌وه و، هەموومان وەك هەركەنالیکى راگەياندن سەرنج و تېبىنیمان لە سەرى ھەيد، بەلام ئەو رەفتارە ناشارتىنىيەى لە يارى نىوان ھەولىر و نەجەف رۆزى (5/26) لەگەل پەيامنېرى کەنالى (ئەلچەزیره) (ئەحمد زاویتى) نويىنرا بە ھەممو پېوەریاک مەحکومە و زەنگىكى خەتلەر بە رووى ئازادىي رادەبىرین و مىدىيائى ئازاددا لىدەدا.

كەلتورى توندوتىزى و سوكایه‌تىكىردن بە بەرامبەر و كېكىرىنەوهى دەنگەكانى تر (بە ھەر بىانوویەك بىت) كەلتورىكى نەشياو و قىزدونە و ھەمووان بەرپرسىيارين لە دەتكىرىنەوه و بىزراپان و وەستاندىنى؟، كاتىء ئەفسەرەتىكى ئاسايىش - كە بىريارە پارىزەرى ئارامى بىت و وانەكانى ياساپارىزى بە كىدار بلىتەوه - رى بە خۇى دەدات ئەۋپەرى توندوتىزى بەرامبەر بە رۆژنامەنۇوسىك بەكاربەيىتى و بە بى لىكۈلىنەوه و پرسىارىكىردن بە تىرۇرىست و گىرەشىۋىن تۆمەتبارى دەكتات، ئىدى ج مانايىك بۇ سەرودرىي ياسا و سەندىكاي رۆژنامەنۇوسان و ئەزمۇونى ديمۇكراسى دەمەنچەتەوه؟

ئەو رۆحىيەتە كە (ئەو) بە دۆزمن سەير بکات و ھاواولاتى بە تاوانبار تا بەلگەي بەرائەتى خۇى دېنېتەوه، خۇردى گشت بەها جوانەكانە و ئەمەرۇ (زاویتى) سېھىن گشت رۆژنامەنۇوسان دەگرىتەوه و ھەرجارە و بە بىانوویەك دەكمونە گىانى من و تو و بە زمانى قۇناغە تەنگ و فسە پى وتن دەيان تۆمەت دەخريتە پالمانەوه.

گريمان (ئەحمد زاویتى) تاوانبارە و سنورى ياساى شىكەنلەر، بۇ دەبىن تەنها زمانى سەركوتىردن و لىدان و سوكایه‌تى پېكىردىن لەگەل پەيرەو بکرىت، ئەوانەى لەو شويىنە ھەستىياردا دادەمەززىن بىريارە لەگەل خولەكانى پېكەيانىدا فىرى رەوشتى بەرز و رېزگەتن لە ياسا و پاراستنى حورمەتى ھاواولاتى بکرىن، بۇ فىرى ئەو ناكىرىن وينەيەك شارستانى بېشانى كەنالەكانى راگەياندن بەدن و ھەر بۇ (رياكارى)ش بىت مەدەنلىيانە لەگەل كەنالەكانى راگەياندىنى ناوهوه و دەرەوهدا رەفتار بکەن؟!

بەلام پىدەچى رۆژنامەنۇوسى لاي ئىمە تەنها لەبەر ئەوهى كورده و لەم خاڭ و ئاوه دەخواتەوه ھىچ قىيمەت و رېزىكى نەبىن و بە (كەم) تەماشا بکرىت، دلىيام ئەگەر لە جىي (زاویتى) رۆژنامەنۇوسىكى (ئۆبىزىرەفرە) ياخود (شىنخوا)لى بوايە، بە شىوازە رەفتاريان لەگەل نەدەكەر و دەستى رېز و حورمەتىيان بە سىنگەوه بۇ دەگرتى! جىي خۇيەتى گشت خەمخۇرانى حورمەتى ياسا و ئازادىي رۆژنامەنۇوسى دەنگى نارەزايى بەرامبەر بەم رەفتارا دىۋانە بەرز بکەنەوه و بۇ خاترى ئەو تۆزە سومعەيەى كە ماوه نەھىيەن كەسانى كىنەلەدل و گىرەشىۋىن ئەزمۇونى حوكىميانىمان لەكەدار بکەن و با ئەوهى ماوه نەيدەن بە ئاودا!